

nacht willende in sijn logement naer eenigen aen bzandt gesteecken heeft: doch andere sep-
bupt soecken een hant vol stroo aen gestee- den dat desen bzandt gekomen was van een
ken heeft/ (by gebreck van haerffen) waer- vier-coghel die inde Stadt geschoten zijnde/
mede hy allomme door het huys heeft gaen ongelest was blijven leggen/ en daer onsteet
soecken / sijn eyghen logement by ongeluck en zijnde desen bzant veroorzaecht heeft.

Verclaringe vande Cijfferen die inde Figuyre staen.

1. Sijn Excell ende Graeff Wilhelm laghen in het naefte Dorp, Alten genaemt, met 13. Engelsche Vaendelen, onder het ghebiet van Horatius Veer, mitsgaders noch 12. Vaendelen onder het gebiedt van Graeff Wilhelm voornoemt, daer toe noch 2. andere Vaendelen ende Cornerten, die de Stadt van dese sijde bestormden.
2. In dese twee Dorpen, Col ende Mesteets, lach den Grave van Solms met 9. Vaendelen, den Oversten Mereu met 12. Vaendelen, den Oversten Duvendoorde met 6. Vaendelen, die aen dese sijde gestormt hebben.
3. Den Ritmeester Brederode lach hier met 8. Vaendelen, die mede daer nae aen dese sijde stormden. Voorts so lach alle die Ruyterie int Dorp van Winterswijk.

Belegeringe ende inneminge der Steden van

E N S C H E D E,

OLDEN Z E E L,

ende

O O T M A R S E N:

Gheschiedt den 18. 23. ende 21. October 1597.

Als den Prince Mauritz aldus binnen neghen daghen dese bynaest onwinnelicke plaetse (want die selve veel stercker dan Berck, Meurs, ofte Grol gheacht wert) hadden door onophoudelicken arbeijt met Godes hulpe

ende daer nae met hem te handelen/ t'selve gheschiedt wesende/ soo heeft epntelijck den Prince Mauritz met haer geaccoozdeert/ met haer wapenen ende bagagie over de Mase te moghen trecken, mits dat sy in drie naestcomende maenden, den Coninck van Spaengien op dese zijde der voorsz. Riviere niet en soude dienen, dies souden sy in alle verskertheijt tot de voorsz Riviere geconvoyeert worden. Nchter volgende dit accoozt/ soe sijnse gesamentlijcken op den 19 October vzoech (om trent 110 Man sterck zijnde) uytgetrocken/ want daer te voozen ontrent vijftich Mannen die om buyt uyt hadden geweest van't voorsz Garnisoen/ van des Prince Mauritz Ruyters verslaghen ende ghevanghen ghenomen waren den 9 October.

Enschede geeft hem over den 18 October.

gewonnen/ ende aldaer goede ordere gestelt op de reparatie der Wallen/ op gemeene kosten der Landen: soo heeft hy wederomme sijn krijch-volck wat ruste ende verberschinge moeten toelaten/ overmits den waren onghewijckelicken wegh/ den welcken hy resolueerde te doen nae Enschede, Oldenseel, ende Oormarsen, den welcken qualijck in vier dagen conde ghedaen worden: haer also weynich dagen vermaecht hebbende so heeft hem den Prince met sijn Legher opte been gemaect/ ende is met grooten vlijt ende veersichtheijt den 18 October voor Enschede gecomen/ sijnde ee sterck Stedekē inde Twēte gelegen/ versien wesende niet enen aerden Walte ende twee grachten/ een binnen ende een buyten / alwaer de Capiteyn Vasquez en Grootvelt (de Stadt op geepscht sijnde) twee personen aen den Prince Mauritz hebben gesondē/ om het geschut te besichtigjen/

Des anderen daeghs is den Prince Mauritz met het Leger voor Oldenseel (leggende een mijl van Enschede) ghekomen. Die is de hooft Stadt van de Twente, hebbende drie Muren ende drie grachten rontomme. Het is vande outste Steden van Over-Issel die sijnen/naem ghecregen heeft van seckere Volcken die ten Tijden vande Romeynen Oldesali, ghehoemt waren. Sy is Circkelrout ende hadde te dier tijden neghen Bolwercken. Daer lagen binnen ontrent vier hondert Soldaten ende de Burgerije was redelijcken sterck. Soo haest als den Prince voor Oldenseel ghekomen was soo heeft

Oormarsen: beleget.

Z ij hy ter

Op terstont twee Regimente/naementlick dat vande Grave van Solms, en van Graef Hendric sijn broeder/ met eenige Ruyters en vier stucken geschuts/naer Ootmarlen gesonden. sijnde een seer out stedeken ontrent drie mijlen van Almeloe gelegen ende ghesondeert (soo Trithemius seyt) van Odemaer Coninck van Vranckrijck, daer het de naem van voert ende dat op het eyghen graf van Vechtan sijnen grooten vrient: doch ander seggē dat het de naem heeft van het volck/ Martij, die van ouden tyden daer in ghewoont hebben/ende dat den naem in Ootmarlen verandert is. Soo haest des Prince volck vooz de Stadt gecomen is soo hebben sy die terstont opgepicht: maer den Capiteyn Otto vande Sande, met noch drie Coppozaelschappen ofte dertich Mannen van die van Oldenzeel, daer binnen sijnde/ hebben dat gewepghert op te geven/ waeromme op den 21 October t'geschut geplamt is/ ende drie volen geschoten sijnde/ hebben sy die voorszeyden Stede doen op eysschen/ de welke haer terstont volghende het appointement van Enschede, opgegeven/ hebben in handen vanden Grave van Solms, ende sijn terstont daer upt getrocken/ wesende omtrent hondert ende dertich Man sterck. In de Stadt werden ghesonden twee metalen Falconetten/ met twee ijseren stucken/ omtrent acht hondert pont Cruyt/ ende twee hondert pont Lonten/ met hondert ende twaelf Clooten/ ende wepnige andere Provisie.

Ootmarlen
op gegheben
beschoten
sijnde/ den
22 Octob.

Na dat den Prince Mauritz vooz Oldenzeel was gecomen (gelijck hier vooz geseyt is) soo dede hy die Stadt sommeren: maer alsoo daer ses Vaendelen binnen lagen/ naementlick den Obersten Byllyc, den Doost Egmont, den Gouverneur Boymer, Herman van Ens, Borch-grave, ende Eylkema, hebbe sy gheantwoordt/ dat sy die Stadt also over te gheben niet en souden connen verantwoordē. Waeromme hy terstont Loop-graven ende Batterijen heeft doen maken/ ende met eenighe stucken geschuts laten schieten/ ter wyle de beddinge vooz de Bateriae werden gemaecht: de welke bynaest gereet sijnde/ ende de Borchgraves bevezest waren vooz meerder schade in hare Stede te berceygen/ soo sijn den 22 October des avondts/ eenige upt de Stadt ghecome/ naementlycke den Capiteyn Borch-grave ende Vaendyck van Egmont, met twee Borchmeesters vande Stadt/ de welke nae enige onderhandelingē/ omtrent 11 uyren in den avondt/ met den Prince Mauritz sijn veraccordeert/ op het appointement van die van Enschede: daer wert mede besproken dat alle andere Gheschelycke en Waerlicke personen/ vyz soude

Oldenzeel
beschoten/
geft hem o
ver den 23.
October.

staen/te blijven ofte upt de Stadt te trecken. het Garnisoē is des andere daeghs s' mozgens upt de Stadt ghetrocken/ ende hebben haer ontschuldicht op de onwillicheyt ende vzeese vande Borchgraves/ ende de wepnichte van t'volck/ want sy en waeren maer vier hondert Man sterck.

Den Prince Mauritz dese oude Capiteynen ende Soldaten mede overwonnen hebende/ is op den selven 23 October met Me Drouwe de Princesse van Oraingien, Weduwe (die om eenige nootlicke saecken by hem in Legher was ghecome) ende met Grave Willem van Nassau binnen Oldenzeel getrocken/ alwaer men drie metalen stucken gheschut/ met een goet ghetal ijseren/ ende omtrent sefen duysent ponden pulvers heeft gebonden/ en heeft het Vaendel vanden Doost van Sallant en van Jaques Meurs, binnen de Stadt in Garnisoen doen trecken/ ende den voorszeyden Meurs het ghebiedt aldaer bevolen/ ende dat het Vaendel van Pottere soude trecken binnen Enschede, waer mede den Prince Mauritz binnen vijf dagen/ drie stede met Garnisoen beset/ ende dat gheheele Landtschap van Twente inghenomen ende ghewonnen heeft.

Jaques
Meurs
Gouverneur
in Olden-
zeel.

Den 24 October/ heeft den Prince Mauritz de riviere Dinckele doen besichtighen/ ende een passagie daer over doen maecken/ sendende den Doost van Sallant met thien Banen Ruyteren/ ende ses Vaendelen Doetknechten Vrielen, om den wegh nae Linghen alomme te bereyden ende toe te maken/ ende voorts te berennen ende bereyden tot een belegeringe.

Ten selven daghe sijn drie vande jonghe Graven van Bentheim metten Grave van Weda, by den Prince Mauritz binnen Oldenzeel gecomen/ oock mede de Gesanten vande regeringhe van Munster. Den Prince Mauritz heeft oock den Capiteyn Ewout den bout, met Brieven aen de naest geseten Doosten uptgesonden/ om met schuyten/ balcken plancken/ ende ander materialen/ een Brugge over den Eems te helpen maecken/ die in het Stedeken ende Fort van Goor lagen/ siende hoe het met hare nae-byr-steden af liep/ soo en doosten sy de aencomste van sijn Excellentie niet verwachten/ maer verlicpen ende verlieten haer plaetse/ sonder scheut ofte slach te verwachten/ den Prince heeft met advijs vande Gedeputeerde vande Ho. Mo. Heeren Staten Generael/ die vanden Raede van State/ ende van't Landtschap Over-Yssel, resolutie genomen om die Steden van Enschede ende Ootmarlen, van hare Vesten te ontblooten / het welke oock cortelinghe daer nae gedaen ende geschiet is.

Ootmarlen
est Enschede
van vestinge
ontbloot.

Verclaringhe vande Cijfferen die inde Figure staen.

1. Over dit Leger commandeerde sijn Excell. by hem hebbende Graef Wilhelm van Nassau met 18. Vaendelen.
2. Den Oversten Brederode met 6. Vaendelē.
3. Horatius Veer met 13. Vaendelen.
4. Den Oversten Mureu met 12. Vaendelen.
5. Die Tenten van sijn Excell. en Heere Statē.
6. Aen dese sijde, een weynich van de Stadt, lach den Grave van Solms met 6. Vaendelen ende Duvendoorde met 4. Vaendelen Alle di eRuyterie was gelogiceert in de naest ghelegen Dorpen.

Beleggh

